

LA S SORDA I LA S SONORA

Fa una tarda prodigiosa de tardor. Hi ha una llum finíssima, que sembla acostar les coses a la nina dels ulls. El mar en calma, d'una blavor pàl·lida, sembla reposar en una mandra voluptuosa. La llum del sol ha perdut la força d'enlluernament de l'estiu, i tot es pot mirar amb una precisió més fina.

Josep Pla

- Llegiu el text. Moltes paraules contenen el so de la **essa**.
- Rellegiu-lo en veu alta fixant-vos en el so de les esses. Sonen totes igual?
- Es representa sempre amb la mateixa lletra?

Llegiu en veu alta aquestes paraules i indiqueu si contenen el so de essa sorda o el de essa sonora:

escorça • colze • cerimònia • tisora • serp • recitar
carrossa • excusa • dissabte • princesa • recepta • espasa
rosari • glaç • quinze • medusa

Busqueu en el text cinc paraules que tinguin el so de essa sonora i cinc que tinguin el so de essa sorda.

<u>S SORDA</u>	<u>S SONORA</u>

El so de **essa sorda** s'escriu:

- amb **s** al principi o al final de la paraula o entre consonant i vocal:
sabata, tos, festa...
- amb **ss** entre dues vocals:
bossa, carbassó...
- amb **c** davant de **e** i **i** i amb **ç** davant de **a**, **o**, **u** i a final de paraula:
ceba, cirera, raça, braç...

El so de **essa sonora** s'escriu:

- amb **s** entre vocals:
rosa, musa...
- amb **z** darrere d'una consonant o a inici de paraula:
pinzell, zero...

Subratlla amb vermell les paraules que contenen el so de essa sorda i amb blau les que contenen el so de essa sonora:

incendi	rosegar	visita	zero
pansa	lluç	música	sardina
missatger	llençol	lionesa	gessamí
braçalet	pissarra	cinema	onze

- Ara, classifica-les:

<u>S SORDA</u>			<u>S SONORA</u>	
"S"	"SS"	"Ç"	"S"	"Z"

Escriu en plural aquestes paraules, que contenen el so de la essa sorda. Fixa't que en alguns casos hauràs de canviar la grafia que representa aquest so:

a) un cabàs → molts cabassos	e) el pas → els _____
b) una maça → dues _____	f) el braç → els _____
c) una puça → moltes _____	g) un esforç → molts _____
d) un tros → tres _____	h) el matalàs → els _____

Omple els buits amb s, z, c, ç o ss:

a) verní _____	e) ben _____ina	i) _____évol
b) fronti _____a	f) pai _____atge	j) trape _____i
c) bra _____	g) belle _____a	k) ti _____ora
d) efica _____	h) ma _____apà	l) ca _____ola

- Encercla amb color blau les paraules que tenen el so de essa sorda i amb vermell les que tenen el so de essa sonora.

Llegeix aquest poema:

EL MAL HUMOR

Guardo tancats en un cofre de plata
tots els somriures que trobo pel món.
Si el mal humor m'ataqués algun dia
i els necessito, ja sabré on són.

Joana Raspall

Busca en el poema totes les paraules que contenen el so de la essa i contesta:

- Algunes paraules tenen el **so de la essa sonora**? Quines?
- Amb quines lletres pot representar-se aquest so?
- Amb quines lletres es representa, a les paraules del poema, el **so de la essa sorda**?
- Quines altres lletres el poden representar?

**Escriu en plural aquestes paraules, que contenen el so de la essa sorda.
Fixa't que en alguns casos hauràs de canviar la grafia que representa aquest so:**

a) un cabàs → molts cabassos	e) el pas → els _____
b) una maça → dues _____	f) el braç → els _____
c) una puça → moltes _____	g) un esforç → molts _____
d) un tros → tres _____	h) el matalàs → els _____

Omple els buits amb s, z, c, ç o ss:

a) verní _____	e) ben _____ ina	i) _____ érvol
b) fronti _____ a	f) pai _____ atge	j) trape _____ i
c) bra _____	g) belle _____ a	k) ti _____ ora
d) efica _____	h) ma _____ apà	l) ca _____ ola

- Encercla amb color blau les paraules que tenen el so de essa sorda i amb vermell les que tenen el so de essa sonora.

Llegeix aquest poema:

EL MAL HUMOR

Guardo tancats en un cofre de plata
tots els somriures que trobo pel món.
Si el mal humor m'ataqués algun dia
i els necessito, ja sabré on són.

Joana Raspall

Busca en el poema totes les paraules que contenen el so de la essa i contesta:

- Algunes paraules tenen el **so de la essa sonora**? Quines?
- Amb quines lletres pot representar-se aquest so?
- Amb quines lletres es representa, a les paraules del poema, **el so de la essa sorda**?
- Quines altres lletres el poden representar?